

POZYVAJU VAS NA

DO TECHNICKY

A HISTORIKY VÝROBY ROZVOJENÍHO NÁRODNÉHO PRŮMYSLU

PARIS

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

LISSABON
SLAV

20. VÝROČIA
ROVÉHO VÍTAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM OSLAV

21. februára 1968 o 14 hodine
Kritické pamätnej tabule na budove K. H. T. S.
na prázdnosti pracojúcich vo Februari 1968

21. februára 1968 o 14 hodine

SLAVA KEČFONAM A VÍTAZSTVU PRACUJÚCICH
na námestí SNP

tabule pamätnej EM, oslavy o SNB pracojúcich
slavami mesta

ROČIE FEBRUAROVÉHO VÍTAZSTVA PRACUJÚCICH

M DÝ

Pravé prazdnosti
Ktores 26 februara 1968
Zarobok o 17,45 hodine

KOMOR...
IDBY

na dnu
11. februara, 11. februara a pracojúcich
11. februara 1968 v Bratislave, 11. februara
11. februara

PRŮMYSLU, KURZU KONZULTACIE

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

Slava, Kečfona 17, telóno 577-11,
na mesiac FEBRUAR 1968

BOLOGNA

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

II (53) том

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність
Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи
Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні засоби реалізації в Україні, Європі та світі

**ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ
У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ**

**HIGHER EDUCATION OF UKRAINE
IN THE CONTEXT
OF INTEGRATION TO EUROPEAN
EDUCATIONAL SPACE**

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 3 від 27 жовтня 2014 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Редакційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Маноха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вашупенко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гукавітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені
Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 5, Том II (53): Тематичний випуск "Вища освіта України
у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2014. – 518 с.

Manuscript Bulletin SU "Pereyaslav-Khmelnytsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supple-
ment 1 to Vol. 5, Volume II (53): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of
integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2014. - 518 p

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вищені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені
актуальній проблемі виходження України до європейського освітнього простору.
Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського
процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти,
стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою
України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби
розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління
якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту,
а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах.
Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських
проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7(2)

© Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2014 р.
© Східно-Європейський Інститут Психології, 2014 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг, 2014 р.
© Видавництво "Гнозис", 2014 р.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИПУСК

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Додаток 1 до Вип. 5, том II (53), 2014 р.

Тематичні рубрики випуску:

Болонський процес і перспективи розвитку вищої освіти
в Україні, Європі та світі

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

**Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні
засоби реалізації в Україні, Європі та світі**

Філософія та психологія освіти

Послідовність загальної середньої та вищої освіти
як європейський стандарт

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських
стандартів вищої освіти в Україні

**Болонський процес і перспективи розвитку вищої освіти
в Україні, Європі та світі**

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

**Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні
засоби реалізації в Україні, Європі та світі**

Філософія та психологія освіти

**Послідовність загальної середньої та вищої освіти
як європейський стандарт**

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

**Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських
стандартів вищої освіти в Україні**

**The Bologna process and prospects of higher education
in Ukraine, Europe and the world**

Management for the quality of education: experience and innovations

Monitoring the quality of education: tools and technologies

**Modern means of training and education:
problems of implementation and standardization**

Philosophy and Psychology of Education

The sequence of secondary and higher education as a European standard

**Modern educational management: economic, organizational and psychological
means implementation in Ukraine, Europe and the world**

**Psychological, educational and organizational conditions for the implementation
of European standards of higher education in Ukraine, Europe and the world**

**1. Управління якістю освіти:
стандартизація та інноваційність**

ЛОГВІНЕНКО В.Г.,
кандидат педагогічних наук,
доцент, кафедра кібернетики та
інформатики,
Сумський національний аграрний
університет,
м. Суми

ЯКІСТЬ «ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ МЕТОДІВ І МОДЕЛЕЙ» МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ З «ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНЖЕНЕРІЇ»

У статті розглядається питання щодо розробки технології оцінювання якості навчального процесу з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей», визначено показники якості знань з курсу, визначено показники організації навчального процесу.

Ключові слова: *якість освіти, апостеріорне оцінювання, навчально-пізнавальна діяльність студента, технологія апостеріорного оцінювання, показники оцінювання.*

В статье рассматривается вопрос о разработке технологии оценки качества учебного процесса по курсу «Принятие решений на основе оптимизационных методов и моделей», определены показатели качества знаний по курсу, определены показатели организации учебного процесса.

Ключевые слова: *качество образования, апостериорная оценка, учебно-познавательная деятельность студента, технология апостериорного оценивания, показатели оценивания.*

The question about the development of the technology assessment of the quality of the educational process in the course "Making decisions on the basis of optimization methods and models", is considered at the article. Well defined parameters of quality of knowledge on this course and defined indicators of the educational process.

Key words: *quality of education, a posteriori evaluation of teaching and students' cognitive activity, technology posteriori estimation performance evaluation.*

Постановка проблеми. Закон України "Про вищу освіту" (17.01.2002р.) та Національна доктрина розвитку освіти (17.04.2002р.) вказують на необхідність підвищення якості підготовки майбутніх фахівців. Якість вищої освіти України нами розуміється як якість освіти особистості. Сучасні тенденції розвитку як національної, так і світової освіти потребують переглянути багато аспектів, що стосується організації навчального процесу у вищій школі. **Викладання та учіння** - єдиний взаємопов'язаний процес, заснований на взаємодії того, хто навчає, і того, хто навчається. А системний підхід до проблеми якості освіти вимагає розробки зовнішніх та внутрішніх механізмів гарантування її забезпечення [2, с.28]. Досвід роботи на кафедрі кіберетики та інформатики показує, що на сьогодні є: потреба підвищення якості підготовки з комп'ютерних дисциплін; вдосконалення критеріїв її оцінки; потреба враховувати різні аспекти фахової діяльності у змісті практичних завдань, які виконують студенти. Загальну проблему, в рамках якої виконується написання статті, можна висловити наступним чином: на підставі існуючих тенденцій до якості освіти потрібно вирішувати завдання постійного внутрішнього забезпечення якості підготовки студентів з комп'ютерних дисциплін у ВНЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Якість освіти та механізми здійснювання діяльності різних освітніх закладів на певних освітніх рівнях привертає увагу багатьох вчених-дослідників. Моніторингу якості вищої освіти присвячено роботу Ю.Романенко [3]. В ній відзначається, що методологічною основою системи оцінювання якості вищої освіти повинно бути зосередження на актуальних і перспективних інтересах студентів, їх особистісній і соціальній зумовленості. У монографії О. В. Родіонова [4] обґрунтовано теоретичні та методологічні основи управління якістю вищої освіти, а також розроблено інноваційно-інтегровану систему управління якістю аграрної вищої освіти, яка дозволяє акумулювати ресурси та здійснювати інтеграцію суб'єктів агропромислового сектору, а також на основі оперативного горизонтального та вертикального обміну інформацією, фінансовими та матеріальними ресурсами, забезпечувати ефективну взаємодію з агентами зовнішнього середовища. У праці А. А. Марушкевич [5] наголошується на основні аспекти організації та забезпечення діяльності навчального закладу, контролю за ним, вплив педагога на якість навчального процесу. А взаємодія викладачів вищої школи та студентів розглядається як така, що забезпечує рейтинг ВНЗ. Концепції ефективного державно-громадського механізму управління якістю вищої освіти та шляхам вдосконалення його інструментального забезпечення присвячено наукову працю С. О. Шевченко [6]. Проблема стану та механізмів підвищення якості вищої освіти аналізується у дослідженні С. Щудло [7]. Підвищенню якості вищої педагогічної освіти на Україні присвячено роботу Л. О. Петриченко [8]. Але дослідження вчених щодо якості вивчення комп'ютер-

них дисциплін майбутніми фахівцями аграрного профілю є недостатньо поширеними.

Постановка завдання. *Об'єктом* розгляду даної статті є вивчення «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії» СНАУ. *Предметом* – оцінювання якості вивчення курсу. *Мета статті* – узагальнення досвіду побудови та вивчення курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії», а також розроблення технології оцінки якості вивчення дисципліни. Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні *завдання*: 1) визначення показників якості знань з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» для студентів з «харчових технологій та інженерії»; 2) визначення показників організації навчально-пізнавального процесу (НПП) за курсом; 3) розробка технології оцінювання якості НПП з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей».

Виклад основного матеріалу. *Загальною метою вивчення курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії» СНАУ є використання оптимізаційних методів та економіко-математичних моделей в умовах сільськогосподарсько-промислового виробництва та переробки з урахуванням сучасних обчислювальних засобів застосування набутих практичних навичок використання сучасних інформаційних технологій для прийняття рішень щодо розв'язання галузевих задач виробничої діяльності за фахом.* *Викладання курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» передбачає:*

- вивчення та узагальнення класичних моделей прийняття рішень та оптимізаційних методів і моделей,
- закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних знань та практичних навичок, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання,
- систематизація та узагальнення навчального матеріалу,
- набуття навичок роботи з навчальною та науковою літературою та корективною документацією,
- закріплення навичок роботи з комп'ютерною електронно-обчислювальною технікою,
- закріплення навичок використання сучасних інформаційних технологій (пакету Excel) при виконанні обчислень для прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей,
- закріплення наукових здібностей студентів і залучення їх до дослідницької роботи,
- виконання курсової роботи – як самостійного дослідження певної,

обраної студентом теми, яка є складовою навчального плану.

- забезпечення готовності студентів до виконання бакалаврських дипломних робіт.

Програма курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» передбачає вивчення наступних тем:

Тема 1: Загальні відомості про системи підтримки прийняття рішень. Предмет, метод і завдання курсу. 2. Основні поняття теорії прийняття рішень.

Тема 2. Теоретичні основи оптимізації виробничих процесів і систем. Модульна структура комплексної імітаційної моделі оптимізації виробничої діяльності підприємства. 2. Основні види і характеристика моделей оптимізації процесів переробки біосировини тваринного походження. 3. Оптимізація виробничо-технологічної системи підприємства молочної промисловості. 4. Лінійне програмування. 5. Транспортна задача. 6. Побудова сіткових моделей. Основні поняття. 7. Методи побудови сіткових моделей.

Тема 3. Оптимізація матеріальних потоків на підприємствах галузі. 1. Оптимізація розподілу сировини і управління запасами на підприємстві. 2. Оптимізація матеріальних потоків на виробничому холодильнику. 3. Поняття про метод розгалужень і обмежень. 4. Динамічне програмування як метод оптимізації. 5. Розрахунок часових характеристик сіткових моделей. 6. Оптимізація сіткових моделей методом „час-вартість”.

Тема 4. Основи оптимізації технологічних процесів. 1. Класифікація технологічних процесів як об'єктів оптимізації. 2. Типові моделі оптимізації структури потоків в технологічних апаратах. 3. Оптимізація теплових і теплообмінних процесів. 4. Оптимізація масообмінних процесів. 5. Стохастичні процедури оптимального вибору. 6. Нелінійні задачі оптимізації. 7. Сутність задач масового обслуговування. 8. Розрахунок параметрів систем масового обслуговування по видах.

Тема 5. Моделювання задач структурної оптимізації технологічної системи і техніко-економічного планування на підприємствах галузі. 1. Моделі і методи структурної оптимізації технологічної системи підприємства. 2. Оптимізація виробничої програми підприємства галузі. 3. Задача управління запасами та її узагальнення. 4. Невизначеність в задачах управління запасами. 5. Задача побудови розкладу. 6. Загальна задача планування.

В практичних завданнях для студентів з «харчових технологій та інженерії» та при виконанні курсової роботи акцент робиться на задачі лінійного програмування:

1. Визначення оптимального раціону.
2. Визначення оптимального плану випуску продукції.
3. Визначення оптимального плану перевезення продукції.
4. Визначення оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва.

5. Визначення оптимального меню.

Мета вивчення та зміст курсу задають «тон» при визначенні такої категорії як якість знань з дисципліни, бо навчаються, щоб знати та уміти. Основними характеристиками поняття «якість знань» є:

- «прочність знань» - те, наскільки вони здатні оперувати у своїй практичній та навчальній діяльності тими теоретичними знаннями, які вони отримали раніше, особливо за попередні роки навчання;
- «глибина знань» - кількість твердо засвоєних правил, понять, визначень, законів, формулювань;
- «усвідомленість знань» - розуміння причинно-наслідкових зв'язків теоретичного матеріалу та уміння їх застосовувати на практиці у відповідності до поставлених цілей та задач.
- Конкретизуючи вказані характеристики якості знань з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії», отримали наступне:
- «прочність знань» - *студент може оперувати знаннями*, отриманими в ході вивчення курсу;
- «глибина знань» - *студент повинен знати*: загальні відомості про економіко-математичні моделі та особливості застосування методів математичного програмування в сільськогосподарському виробництві; оптимізаційні методи розв'язання задач сільськогосподарського виробництва та переробки; порядок використання пакетів прикладних програм для розв'язання оптимізаційних задач.
- «усвідомленість знань» - *студент повинен уміти*: виконувати загальну постановку оптимізаційних задач (визначення оптимального раціону, оптимального плану випуску продукції, оптимального плану перевезення продукції, оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва, оптимального меню), будувати математичні моделі оптимізаційних задач, використовувати пакети прикладних програм для розв'язання оптимізаційних задач, аналізувати отримані результати.

Як зазначалося нами у [9], оцінка навчально-пізнавального процесу, на наш думку, повинна виконуватися не тільки викладачами, але і безпосередніми учасниками освітнього простору – студентами. Думку студентів щодо якості викладачем навчального процесу розглядаємо як джерело апостериорної (від лат. *a posteriori* – заснований на досвіді) інформації. Для проведення самооаналізу студентами рівня сформованості умінь за курсом «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами «харчових технологій та інженерії» нами розроблено анкету (табл. 1), в якій виміряно загальні уміння працювати із засобами MS Office та уміння, які

повинні мати студенти після вивчення курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» (всього параметрів - 28 умінь).

Таблиця 1

Анкета самоаналізу сформованості умінь з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами спеціалізації «Системи технології та інженерія»

№	Назва уміння	Самооцінка
Загальні уміння працювати із засобами MS Office		
1	Набирати та редагувати простий текст у <i>Word</i>	
2	Набирати та редагувати табличний текст у <i>Word</i>	
3	Набирати та редагувати текст з формулами у <i>Word</i>	
4	Формувати складний текст у <i>Word</i>	
5	Створювати блок-схеми та схеми технологічних процесів у <i>Word</i>	
6	Формувати таблиці в <i>Excel</i> , виконувати сортування та вибірку	
7	Будувати діаграми в <i>Excel</i>	
8	Створювати презентацію у <i>Power Point</i> із ефектами анімацій	
Уміння з «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей»		
9	Виконувати постановку задач визначення оптимального раціону як задач лінійного програмування	
10	Будувати математичну модель задач визначення оптимального раціону як задач лінійного програмування	
11	Розв'язувати задачі визначення оптимального раціону як задач лінійного програмування за допомогою <i>Excel</i>	
12	Аналізувати отримані розв'язки задач визначення оптимального раціону як задач лінійного програмування за допомогою <i>Excel</i>	
13	Виконувати постановку задач визначення оптимального плану випуску продукції як задач лінійного програмування	
14	Будувати математичну модель задач визначення оптимального плану випуску продукції як задач лінійного програмування	
15	Розв'язувати задачі визначення оптимального плану випуску продукції як задач лінійного програмування за допомогою <i>Excel</i>	
16	Аналізувати отримані розв'язки задач визначення оптимального плану випуску продукції як задач лінійного програмування за допомогою <i>Excel</i>	
17	Виконувати постановку задач визначення оптимального плану перевезення продукції як задач лінійного програмування	
18	Будувати математичну модель задач визначення оптимального плану перевезення продукції як задач лінійного програмування	
19	Розв'язувати задачі визначення оптимального плану перевезення продукції як задач лінійного програмування за допомогою <i>Excel</i>	
20	Аналізувати отримані розв'язки задач визначення оптимального плану перевезення продукції як задач лінійного програмування	
21	Виконувати постановку задач визначення оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва як задач цілочисельного програмування	

22	Будувати математичну модель задач визначення оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва як задач цілочисельного програмування	
23	Розв'язувати задачі визначення оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва як задач цілочисельного програмування за допомогою Excel	
24	Аналізувати отримані розв'язки задач визначення оптимального розподілу працівників на ділянках виробництва як задач цілочисельного програмування	
25	Виконувати постановку задач визначення оптимального меню у їдальні як задач лінійного програмування	
26	Будувати математичну модель задач визначення оптимального меню у їдальні як задач лінійного програмування	
27	Розв'язувати задачі визначення оптимального меню у їдальні як задач лінійного програмування за допомогою Excel	
28	Аналізувати отримані розв'язки задач визначення оптимального меню у їдальні як задач лінійного програмування	
Середня оцінка		$S_{i\text{cp.}}$

У результаті анкетування отримаємо масив «Самооцінки $S_{i\text{cp.}}$ середньо-робітара», де i - номер студента.

Викладач також, використовуючи аналогічну таблицю умінь, виконує окреме оцінювання рівня сформованості вказаних умінь кожного із студентів. У результаті оцінювання викладачем отримаємо масив «Оцінки $B_{i\text{cp.}}$ викладача», де i - номер студента. Величина розбіжності середніх оцінок буде служити непрямим підтвердженням процедури оцінювання.

До якісних показників організації навчально-пізнавального процесу при вивченні курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії» віднесемо наступні показники [10]: задоволеність своїм процесом навчання за дисципліною, дотримання графіку навчального процесу за дисципліною, структурованість курсу, доступність і зрозумілість викладеного навчального матеріалу, логічна послідовність викладеного навчального матеріалу, повнота викладеного навчального матеріалу, чіткість визначення критеріїв оцінки виконання завдань викладачем, відповідність тестових завдань навчальному матеріалу курсу, чесність і об'єктивність оцінювання за навчальним матеріалом курсу, задоволеність якістю подання навчального матеріалу викладачем, орієнтованість студентів у навчальному матеріалі. Використовуючи показники організації навчально-пізнавального процесу (НПП) та досвід студентів оцінювання своїх особистісних здібностей можна виявити показники, які є найбільш інформативними з позиції подальшого коригування НПП.

Отже, технологія оцінювання якості НПП з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» студентами з «харчових технологій та інженерії» складається з наступних етапів:

- формування запитань анкети з якості знань з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» для самостійного опитування студентами з «харчових технологій та інженерії» та для опитування викладачем;
- самоаналіз студентами (анкетування 1) рівня сформованості умінь з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей», збір необхідних статистичних даних;
- оцінювання викладачем рівня сформованості умінь з курсу «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей»;
- формування запитань анкети 2 з організації НПП за курсом «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей»;
- анкетування 2 студентів, збір необхідних статистичних даних;
- опрацювання зібраних даних та ранжирування факторів НПП;
- аналіз отриманих результатів.

Висновок. Запропонована технологія оцінювання якості навчально-виховної діяльності «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» дозволяє адекватно забезпечити якість навчально-виховної діяльності, ефективного адміністрування та використання педагогічних методик, дозволяє виявити прогалини у знаннях студентів.

Список використаних джерел:

1. Система забезпечення якості вищої освіти у болонському процесі: тенденції та імплементації в Україні [Електронне видання]. Режим доступу: old.niss.gov.ua/Monitor/juni08/16.htm
2. Матрос Д. Ш., Полев Д. М., Мельникова Н. Н. Управление качеством образования на основе новых информационных технологий и образовательного мониторинга. – М.: Педагогическое общество России, 2001. – 126с.
3. Романенко Ю. Концептуальні положення моніторингу якості вищої освіти // Педагогіка і психологія проф. освіти. - 2012. - № 3. - С. 169-174.
4. Родіонов О. В. Управління якістю вищої освіти : монографія / О. В. Родіонов; Полтав. держ. аграр. акад. - Полтава, 2012. - 375 с.
5. Марушкевич А. А. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. А. Марушкевич. - Київ, нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Обрії, 2012. - 220с.
6. Шевченко С. О. Розвиток державно-громадського управління якістю вищої освіти України в умовах входження до Болонського процесу : автореф. дис. д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / С. О. Шевченко; Класич. приват. ун-т Запоріжжя, 2012. - 36 с.
7. Щудло С. Вища освіта у пошуках якості: quo vadis : монографія / С. Щудло. - Х. : Коло, 2012. - 339 с.
8. Петриченко Л. О. Теоретико-методологічні засади управління якістю вищої освіти

ти у вищому педагогічному навчальному закладі : монографія / Л. О. Петриченко; Комун. заклад «Харк. гуманіт.-пед. акад.», Харк. облрада. - Х. : Компанія СМІТ, 2013. - 519 с.

9. *Логвіненко В.Г.* Апостеріорне оцінювання як внутрішнє забезпечення якості навчально-пізнавального процесу / Логвіненко В.Г.// Гуманітарний вісник ДДНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – Додаток 1 до Вип. 31, Том II (44): – Тематичний випуск «Якщо освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2013. – С.429 – 436.

10. *Логвіненко В.Г.* Апостеріорне оцінювання організації навчально-пізнавального процесу / В.Г. Логвіненко // Сборник научных трудов международной конференции «Современные инновационные технологии подготовки инженерных кадров для горной промышленности и транспорта 2014». – Д.: НТУ, 2014. – С.562 – 570.

ЗМІСТ

1. Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

АЗАРОВ І.С. , Характеристика професійних функцій військовослужбовців	5
АЛЕКСАНДРОВА К.В., КРИСАНОВА Н.В., РУДЬКО Н.П., РОМАНЕНКО М.І., ІВАНЧЕНКО Д.Г., ШКОДА О.С., ЛЕВІЧ С.В., ЮРЧЕНКО Д.М. , Про вдосконалення викладання біохімії в медичному ВНЗ в умовах кредитно-модульної системи	13
БЄЛЬЧЕВ П.В., СЛОНЄВСЬКА Д.К. , Формування інформаційної компетентності майбутніх вчителів математики засобами інформаційно-комунікаційних технологій	21
БІЛАЙ І.М., ДЕМЧЕНКО В.О., КРАСЬКО М.П., ОСТАПЕНКО А.О. , Значення клінічної фармації у підготовці провізорів-інтернів	32
БОГОЛЮБОВ В.М. , Аспекти формування професійної компетентності магістрів-екологів у галузі сталого розвитку	40
ВОЙТЕНКО Л.П. , Формування дослідницьких умінь майбутніх лікарів у процесі вивчення дисципліни «Медична інформатика»	49
ГЕТАЛО О.В. , Безпека антибактеріальних засобів та їх фармакологічний нагляд	56
ЖАРОВА О.В. , Педагогічні умови формування інформаційної компетентності майбутніх радіотехніків	60
КАЙДАЛОВА А.В., ПОСИЛКІНА О.В. , Реформування вищої фармацевтичної освіти за умов запровадження системи менеджменту якості	67
КАРМАЗІНА В.В., НУЖНА С.А. , Формування професійної компетентності майбутніх економістів при веденні оперативного обліку	75
КЛОЧКО А.О. , Управління якістю професійної підготовки студентів педагогічних ВНЗ	85
КРИВЕНКО І.П. , Модель формування у майбутніх лікарів компетентності з опрацювання медико-біологічних даних у процесі вивчення дисципліни «Медична інформатика»	93
КУЛИК О.Є. , Модель управління якістю надання освітніх послуг загальноосвітніми навчальними закладами на основі інформаційних технологій	101
ЛАПІНСЬКИЙ В.В., РЕГЕЙЛО І.Ю. , Структура інформаційно-технологічного складника професійної готовності вчителя	119

ЛОГВИНЕНКО В.Г. , Якість «Прийняття рішень на основі оптимізаційних методів і моделей» майбутніх фахівців з «харчових технологій та інженерії»	129
МАЙЄР Н.В. , Методична субкомпетенція майбутнього викладача французької мови з формування професійно орієнтованої лексичної компетентності	138
МАРУЩЕНКО М.О. , Значення міждисциплінарного підходу у формуванні клінічного мислення сучасного лікаря на прикладі вивчення нейрохірургії в медичних університетах	149
НАКОНЕЧНА О.В. , Зміст дефініції «Професійна компетентність майбутніх фахівців з обліку та аудиту»	156
НИЩАК І.Д. , Інженерно-графічна компетентність вчителя технологій у контексті завдань фахової підготовки	164
ПАВЛИК О.А. , Технологічний підхід до лінгвометодичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи в умовах компетентнісної освіти	171
ПАВЛИШИН А.В. , Оптимізація засвоєння практичних навичок долікарської допомоги під час викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності людини» в період військових конфліктів	178
ПЛАХОТНЮК Н.П. , Формування іншомовної комунікативної компетенції студентів засобами навчально-ігрового проектування	186
РЯБОКОНЬ Ю.Ю. , Формування самостійної роботи студентів як крок у підготовці професійного фахівця	195
САВІЧ І.О. , форми та зміст системи підвищення екологічної компетентності вчителів природничих дисциплін у післядипломній освіті	203
САЦЮК С.В. , Компетентність та компетенція	211
СИВОЛАП В.В., ГРИГОР'ЄВА З.Ю., АВРАМЕНКО Н.Ф., ЛИХАСЕНКО І.В., ОЛІЙНИК О.І., ПОЛІВОДА С.В., ВОЛОХ Н.Г. , Вдосконалення викладання внутрішньої медицини у студентів третього курсу навчання зі спеціальності «Лабораторна діагностика» на кафедрі проледевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими	220
СУРА Н.А. , Компонентний склад системи професійної іншомовної підготовки у немовних ВНЗ	226
ТОГОЧИНСЬКИЙ О.М. , Концептуальні основи формування соціальної компетентності майбутніх офіцерів органів внутрішніх справ	233
ТРИШКІНА Н.І. , Система управління якістю – складова європейської освіти	244
ТУРКІНА Л.В. , Підготовка майбутніх учителів іноземних мов за модульно-рейтинговою технологією навчання	252

УШЕНИНА Н.С., САВЕЛЬЕВ В.Г., РЯБОКОНЬ Е.В., ФУРИК Е.А., О некоторых особенностях подготовки иностранных студентов на кафедре инфекционных болезней	262
ФОТИНЮК В.Г., Аналіз сучасних тенденцій теоретичної підготовки з фізичного виховання студентів національного авіаційного університету	268
ШАЛОВА Н.С., Проблема формування іншомовної професійної компетенції майбутніх інженерів	276
ШАНДРУК С.І., Управління якістю підготовки педагогічних кадрів в системі професійної підготовки вчителів у США	284
ШТЕЛЬМАХ Г.Б., Про систему обмежень під час формування предметних компетентностей майбутніх філологів в умовах інформаційної доби	291

2. Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

БАЛАГУР Л.О., Критерії, показники та характеристика рівнів сформованості готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до управління основними підрозділами охорони державного кордону	300
БІЛЕЦЬКА Ю.Г., Формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами ІКТ під час педагогічного експерименту	309
БІЛЕЦЬКА В.В., Особливості використання моніторингових систем у фізичному вихованні і спорті	318
ДИМАР Н.М., ПАНЧУК О.В., КРАВЧУК М.Г., ВДОВИЧЕНКО О.М., Реферат як форма самостійної позааудиторної роботи студентів-заочників	326
ДОЛЯ В.С., МОЗУЛЬ В.И., Методи підвищення якості підготовки провизорів	334
КОЗАЧЕНКО І.В., Технологічна готовність вчителя іноземної мови (англійська) до професійної діяльності	341
КУБАНОВ Р.А., Оцінка якості професійної підготовки студентів	349
ЛІСОВА Т.В., Аналіз упередженого функціонування завдань з математики у різних групах за даними міжнародного дослідження Timss 2011	359
МЕЛЬНИКОВА О.О., Моніторинг якості вищої освіти у Великій Британії	369
МОРГУНЦОВА С.А., Організаційно-методичні підходи до внутрішньовузівського контролю якості медичної освіти	377
ОНИЩЕНКО Т.Є., РЯБОКОНЬ О.В., Моніторинг як основний механізм оцінювання якості освіти	385

СИДОРЕНКО М.С. , До питання використання освітніх індикаторів у системі загальної середньої освіти	392
ШИЛИНГ Г. , Оценивание в ВУЗах: проблемные места	399

3. Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні засоби реалізації в Україні, Європі та світі

ЗЕЛЕНСЬКИЙ К.В. , Бюджетні витрати на підготовку бакалавра в системі ступеневої освіти	420
КОБЗЄВА О.В., МАТЮХІН В.О. , Модель реклами ВНЗ у інтернет-середовищі	429
КОВАЛЮК О.М. , Мотивація – важливий аспект у професійній компетентності керівника навчального закладу	443
КОЛІСНИК Н.В. , Критерії та рівні сформованості професійної компетентності майбутніх менеджерів агропромислового комплексу при вивченні економічних дисциплін	450
MIRSKI A. , Problem of values in humanistic management	458
МОСЮРА А.І. , Особливості професійної компетентності керівника вищого навчального закладу	467
РЕНЬКАС Б.М. , Формування стратегічної компетентності керівників навчальних закладів ..	475
РОЖНОВА Т.Є. , Формування професійної компетентності у підготовці керівників навчальних закладів	483
САФРОНОВА Г.В. , Шляхи оптимізації економіко-правового виховання в сучасній Україні ..	492
УЛАНОВСЬКА А.С. , Теоретичні засади та механізми залучення студентських організацій до управління вищою освітою	499

Збірник НАУКОВИХ ПРАЦЬ засновано у 2000 році.

ЗАСНОВНИК:

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №16427-4899Р від 20. 01. 2010 року.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.П. Коцур, доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ПЕДАГОГІКА: Вашуленко М.С., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; Волков Л.В., доктор педагогічних наук, професор; Нікітчина С.О., доктор педагогічних наук, професор; Токмань Г.Л., доктор педагогічних наук, професор; Шапран О.І. доктор педагогічних наук, професор.; Коцур Н.І. доктор історичних наук, професор.

ПСИХОЛОГІЯ: Булах І.С., доктор психологічних наук, професор; Корніяк О.М., доктор психологічних наук, професор; Калмикова Л.О., доктор психологічних наук, професор; Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор; Татенко В.О., доктор психологічних наук, професор, член-Кореспондент НАПН України;

ФІЛОСОФІЯ: Андрущенко В.П., доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України; Базалук О.О., доктор філософських наук, доцент; Рик С.М., кандидат філософських наук, доцент (заступник головного редактора); Стадник М.М., доктор філософських наук, професор; Стогній І.П., доктор філософських наук, професор, Ярошовець В.І., доктор філософських наук, доцент, Зленко А.М. кандидат історичних наук (відповідальні секретарі).

Рекомендовано Вченою радою Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (протокол № 3 від 27 жовтня 2014 р.)

За зміст, авторську позицію та достовірність наведених у статтях фактів, цитувань, відповідальність несуть автори.

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 3 від 27 жовтня 2014 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Відповідальний редактор випуску:
Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор

Верстка та макетування:
Омелян О.А.

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 5, Том II (53) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2014. – 518 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supplement 1 to Vol. 5, Volume II (53): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2014. - 518 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також – умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7(2)

- © Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2014 р.
- © Східно-Європейський Інститут Психології, 2014 р.
- © Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2014 р.
- © Видавництво "Гнозис", 2014 р.